

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/60/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3717208439
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3717208439.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v spore žalobcu A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., D. XXXX/X, zastúpeného JUDr. Martinou Čelkovou, advokátkou, so sídlom Humenné, Štefánikova 22 proti žalovanej E. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., G. XXX/XX o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 5C/29/2017-386 zo dňa 23. marca 2022, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že:

Z BSM strán súd p r i k a z u j e do výlučného vlastníctva žalobcu osobný automobil H. A. I.: J. v hodnote 9 000 €.

Súd žalobcovi p r i k a z u j e na úhradu spoločný dlh vo výške 10 689,95 € vyplývajúci zo Zmluvy o bezúčelovom splátkovom úvere č. 9911001060 uzatvorenej s veriteľom K. L., M. so sídlom C. G. X, XXX XX L. X, IČO XX XXX XXX.

Z BSM strán súd p r i k a z u j e do výlučného vlastníctva žalovanej vstavanú skriňu v hodnote 150 €, manželskú posteľ v hodnote 30 €, skriňu, komodu v spálni v hodnote 30 €, lampu v spálni v hodnote 10 €, lampu v obývačke v hodnote 15 €, koberec v obývačke v hodnote 10 €, televízor v obývačke v hodnote 100 €, sedáciu súpravu v obývačke v hodnote 50 €, satelitný prijímač v hodnote 30 €, parabolu v hodnote 10 €, hrnce, kuchynský riad, panvice v hodnote 10 €, jenské sklá v hodnote 0 €, obedovú súpravu v hodnote 10 €, mikrovlnnú rúru v hodnote 0 €, chladničku v hodnote 150 €, stôl a stoličky v hodnote 100 €, rýchlovarnú kanvicu v hodnote 5 €, kreslo v hodnote 15 €, stôl pod PC v hodnote 30 €, skrinkový nábytok v hodnote 30 €, ratanové kreslo v hodnote 10 €, stolík v hodnote 5 €, osobný počítač v hodnote 0 €, vysávač v hodnote 0 €, rohože na toalete v hodnote 0 €, zrkadlo v kúpeľni v hodnote 10 €, rohože v kúpeľni v hodnote 0 €, práčku v hodnote 50 €, záclony v hodnote 10 € a záhradný nábytok v hodnote 20 €.

Súd žalovanej p r i k a z u j e na úhradu spoločný dlh vo výške 30 610,46 € vyplývajúci zo Zmluvy o poskytnutí úveru reg. č. XXXXXX uzatvorenej s veriteľom B. N. L., M. so sídlom O. XX, XXX XX L., IČO XX XXX XXX.

Súd žalovanej p r i k a z u j e na úhradu spoločný dlh vo výške 2 264,76 € vyplývajúci zo zmluvy o poskytnutí medziúveru a stavebného úveru č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej s veriteľom F. P. P., M. so sídlom L. XX, XXX XX L., IČO XX XXX XXX.

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 7 954,17 € do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiadna zo strán n e m á na náhradu trov konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. V poradí prvým rozsudkom v predmetnej právnej veci, č.k. 5C/29/2017-243 zo dňa 22. marca 2019, súd prvej inštancie vypořiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov /ďalej len „BSM“, ktoré zaniklo rozvodom manželstva strán sporu tak, že do vlastníctva žalobcu prikázal osobné motorové vozidlo H. A., rok výroby 2009, ŠPZ - F. XXX L. v hodnote 9.000,- eur /výrok I./, do vlastníctva žalovanej prikázal stavanú skriňu v predsieni, manželskú posteľ, skriňu a komodu v spálni, lampu v spálni, lampu v obývačke, koberec v obývačke, televízor v obývačke, sedáciu súpravu, satelitnú skrinku, parabolu, zariadenie kuchyne - kuchynský riad a panvice, sklo, obedovú súpravu, mikrovlnku, chladničku, kuchynský robot, kuchynský stôl a stoličky, rýchlovarnú kanvicu, kožené kreslo, stôl pod počítač, skrinkový nábytok, ratanové kreslo, stolík, počítač, vysávač, rohože na toalete, zrkadlo v kúpeľni, rohože v kúpeľni, pračku, zariadenie detskej izby pre dcéru pozostávajúce z postele, skrine, komody a stola, zariadenie detskej izby syna, záclony v rodinnom dome, záhradný nábytok, všetko v hodnote 2 512,- eur /výrok II./, určil, že žalobca prevezme splácanie úveru v K. L. M. č. XXX XXX - americká hypotéka č. 9911 001060, ktorého zostatok ku dňu zániku BSM predstavuje 10.690,- eur /výrok III./, určil, že žalovaná prevezme splácanie úveru v B. M. č. XXX XXX, ktorého zostatok ku dňu zániku BSM je 30 610,- eur a úveru v F. P. P. č. XXXX XXXXXX, ktorého zostatok ku dňu zániku BSM predstavuje 1.812,93 eur /výrok IV./, žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie jeho podielu sumu 10.028,- eur do 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku /výrok V./, vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol /výrok VI./ a nakoniec rozhodol, že strany v konaní nemajú nárok na náhradu trov konania /výrok VII./.

2. Na odvolanie žalobcu tunajší odvolací súd uznesením č.k. 5Co/89/2019-264 zo dňa 27. mája 2020 tento rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Urobil tak pre viaceré procesné pochybenia súdu prvej inštancie, ktorými súd prvej inštancie znemožnil strane žalobcu, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Konkrétne si súd prvej inštancie nespĺnil svoju zákonnú povinnosť riadne predvolať, resp. upovedomiť stranu žalobcu o termíne pojednávania dňa 22.3.2019, na ktorom bol vyhlásený rozsudok vo veci a tento bol nakoniec vo svojom písomnom odôvodnení neúplný a nepreskúmateľný. Za rovnako nesprávny považoval odvolací súd aj procesný postup súdu prvej inštancie ohľadne návrhu žalobcu na vykonanie znaleckého dokazovania na ohodnotenie investícií z BSM do výlučného vlastníctva žalovanej. Takýto dôkaz súd prvej inštancie podľa obsahu spisu nevykonával, avšak z odôvodnenia napadnutého rozsudku toto nevyplýva, rovnako ako dôvod, pre ktorý sa tak nestalo.

3. Po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie a vrátení veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie súd prvej inštancie doplnil dokazovanie a vo veci dňa 23. marca 2022 vyhlásil rozsudok č.k. 5C/29/2017-386. Týmto rozsudkom súd prvej inštancie z BSM strán súd prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu osobný automobil H. A. I.: J. v hodnote 9.000 eur, ďalej mu prikázal na úhradu spoločný dlh vo výške 10.689,95 eur vyplývajúci zo Zmluvy o bezúčelovom splátkovom úvere č. 9911001060 uzatvorenej s veriteľom K. L., M. so sídlom C. G. X, XXX XX L. X, IČO XX XXX XXX; z BSM strán prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej vstavanú skriňu v hodnote 150 eur, manželskú posteľ v hodnote 30 eur, skriňu, komodu v spálni v hodnote 30 eur, lampu v spálni v hodnote 10 eur, lampu v obývačke v hodnote 15 eur, koberec v obývačke v hodnote 10 eur, televízor v obývačke v hodnote 100 eur, sedáciu súpravu v obývačke v hodnote 50 eur, satelitný prijímač v hodnote 30 eur, parabolu v hodnote 10 eur, hrnce, kuchynský riad, panvice v hodnote 10 eur, jenské sklá /správne jenské – poznámka odvolacieho súdu/ v hodnote 0 eur, obedovú súpravu v hodnote 10 eur, mikrovlnnú rúru v hodnote 0 eur, chladničku v hodnote 150 eur, stôl a stoličky v hodnote 100 eur, rýchlovarnú kanvicu v hodnote 5 eur, kreslo v hodnote 15 eur, stôl pod PC v hodnote 30 eur, skrinkový nábytok v hodnote 30 eur, ratanové kreslo v hodnote 10 eur, stolík v hodnote 5 eur, osobný počítač v hodnote 0 eur, vysávač v hodnote 0 eur, rohože na toalete v hodnote 0 eur, zrkadlo v kúpeľni v hodnote 10 eur, rohože v kúpeľni v hodnote 0 eur, pračku v hodnote 50 eur, záclony v hodnote 10 eur a záhradný nábytok v hodnote 20 eur a ďalej žalovanej prikázal na úhradu spoločný dlh vo výške 30.610,46 eur vyplývajúci zo Zmluvy o poskytnutí úveru reg. č. XXXXXX uzatvorenej s veriteľom B. N. L., M. so sídlom O. XX, XXX XX L., IČO XX XXX XXX a spoločný dlh vo výške 2.264,76 eur vyplývajúci zo Zmluvy o poskytnutí medziúveru a stavebného úveru č. XXXXXXXX X XX uzatvorenej s veriteľom F. P. P., M. so sídlom L. XX,

XXX XX L., IČO XX XXX XXX. Žalobcovi potom uložil povinnosť zaplatiť žalovanej sumu 1.423,74 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi, ktorý je povinný nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100% do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, o ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré po právoplatnosti tohto rozsudku vydá súdny úradník.

4. Na odôvodnenie tohto rozsudku súd uviedol, že z vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 10P/67/2014-18 rozviedol manželstvo strán; predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 3.11.2014. Bolo preukázané, že žalovaný /správne žalobca – poznámka odvolacieho súdu/ dňa 19.5.2011 ako kupujúci uzatvoril kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol automobil H. A. X,X s tým, že kúpna cena bola dohodnutá na 12.800 eur, že žalovaná dňa 18.2.2016 zaplatila žalobcovi sumu 32 eur, dňa 20.1.2016 sumu 32 eur a dňa 21.11.2015 sumu 32 eur, že žalovaná bola od 1.10.2003 do 1.9.2012 poberateľkou peňažného príspevku na opatrovanie, že žalovaná dňa 27.8.2013 ako zamestnanec uzatvorila dohodu o pracovnej činnosti, na základe ktorej od 2.9.2013 vykonávala pomocné práce v salóne v rozsahu 10 hod. týždenne s dohodnutou odmenou 2 eur/hod, že žalovaná dňa 3.10.2012 uzatvorila dohodu o pracovnej činnosti, na základe ktorej vykonávala sekretárske práce v období od 4.9.2012 s tým, že odmena bola dohodnutá na 140 eur mesačne netto, že žalovaná ako pracovníčka uzatvorila s K. L. dohodu o vykonaní práce, na základe ktorej vykonávala administratívne práce v období od 7.1.2009 do 19.1.2009, pričom odmena bola dojednaná na 1,66 eur/hod, že účet pre splácanie hypotekárneho úveru č. XXXXXXX bol v priebehu splácania dňa 16.5.2016 zmenený z dôvodu nedostatku prostriedkov na pevnom účte žalobcu na účet pre splácanie a splátky na tento účet pre splácanie sú realizované mesačne vo výške 195 eur, pričom posledná splátka bola uhradená dňa 20.9.2016. Ďalej súd považoval za preukázané, že dňa 11.3.2011 uzatvorili dlžníci A. B. a E. B. s K. L. zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXX, na základe ktorej im bol poskytnutý bezúčelový úver vo výške 15 000 eur s tým, že tento sa bude splatený v 132 splátkach po 142,46 eur, že ku dňu 3.11.2004 bola výška dlhu z úveru č. XXXXXXXXXXX XX.XXX,XX eur. Preukázané bolo aj to, že dňa 16.3.2007 uzatvorili dlžníci A. B. a E. B. v B. zmluvu o úvere č. XXXXXX, na základe ktorej im banka poskytla na účel rekonštrukcie nehnuteľnosti sumu 300.000 Sk a na účel vyplatenia dedičstva sumu 100.000 Sk a že úver č. XXXXXX poskytnutý B. N. L. M. bol dňa 22.12.2010 úplne splatený. Bolo preukázané, že dňa 20.3.2008 uzatvorili dlžníci A. B. a E. B. v B. zmluvu o úvere č. 066468, na základe ktorej im banka poskytla na účel rekonštrukcie nehnuteľnosti sumu 120.000 Sk a na účel vysporiadania dedičstva sumu 100.000 Sk a že úver č. 066468 poskytnutý B. N. L. M. bol dňa 22.12.2010 úplne splatený. Rovnako súd považoval za preukázané, že dňa 2.12.2010 uzatvorili dlžníci A. B. a E. B. s B. zmluvu o úvere č. XXXXXX, na základe ktorej im banka poskytla úver vo výške 35.000 eur, a to na účel rekonštrukcie nehnuteľnosti a splatenia skôr poskytnutých úverov, že v súvislosti s touto úverovou zmluvou bolo zriadené záložné právo v prospech B. na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. C. D. a že výška dlhu z úveru č. XXXXXX poskytnutého B. N. L. M. bola 30.498,87 eur ku dňu 20.11.2014, 28.621,41 eur ku dňu 21.3.2016 a 30.610,46 eur. Bolo preukázané, že F. P. P., M. dňa 10.5.2005 poskytla stranám medziúver a úver č. XXXX XXXX XXXX vo výške 13.278 eur, že tento v roku 2012 splátkami po 116,19 eur mesačne splácal žalobca, že tento v roku 2015 splátkami po 116,19 eur mesačne splácala žalovaná a že ku dňu 20.11.2004 bola výška dlhu z úveru č. XXXXXX X.XXX,XX eur. Bolo preukázané, že ku dňu 1.11.2014 bol na bežnom účte žalobcu zostatok 446,16 eur. Tiež bolo preukázané, že žalovaná po Q. D. zdedila rodinný dom súp.č. 561 a parcely KN-C č. XXXX, XXXX, XXXX, k.ú. C. D. s tým, že spoludedičke R. F. sa zaviazala zaplatiť 400.000 Sk v 4 splátkach po 100 000 Sk. Výlučnou vlastníčkou rodinného domu súp.č. XXX a parciel KN-C č. XXXX, XXXX, XXXX, k.ú. C. D. je žalovaná. Znalecký posudkom S. A. P. č. 81/2004 nachádzajúcim sa v spise súdu prvej inštancie sp.zn. 9D/502/2004) bola určená všeobecná hodnota rodinného domu súp.č. XXX ku dňu 10.10.2004 bola 12 219,41 eur. Súd tiež považoval za preukázané znaleckým posudkom č. XXX/XXXX znalkyne S. M. G., že ak by rodinný dom č. XXX nebol po roku 2006 zrekonštruovaný, jeho všeobecná hodnota by k 10.12.2021 bola 60 700 eur a že ku dňu 10.12.2021 mal rodinný dom súp.č. XXX hodnotu 129 494,81 eur. Pokiaľ ide o znalecký posudok č. XXX/XXXX, súd ho považoval za hodnoverný s tým ale že znalecké dokazovanie nepreukázalo výšku skutočne vynaložených súm, ale preukázalo iba výšku tejto sumy zvýšenej v dôsledku rastu cien nehnuteľností.

5. Uvedené skutočnosti súd posúdil podľa § 149 ods. 3 a § 150 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že medzi stranami bolo nesporné, že manželia počas manželstva nadobudli hnutel'né veci: automobil H. A., vstavanú skriňu, manželskú posteľ, skriňu, komodu, lampu v spálni, lampu v obývačke, koberec

v obývačke, televízor v obývačke, sedáciu súpravu v obývačke, satelitný prijímač, parabolu, hrnce, kuchynský riad, panvice, janské sklá /správne jenské – poznámka odvolacieho súdu/, obedovú súpravu, mikrovlnnú rúru, chladničku, stôl a stoličky, rýchlovarnú kanvicu, kožené kreslo, stôl pod PC, skrinkový nábytok, ratanové kreslo, stolík, osobný počítač, vysávač, rohože na toalete, zrkadlo v kúpeľni, rohože v kúpeľni, práčku, záclony a záhradný nábytok. Pokiaľ žalobca uviedol, že do BSM patrí aj kuchynský robot, žalovaná toto poprela. Pretože žalobca nepreukázal, že strany si naozaj kúpili kuchynský robot, súd žiadny kuchynský robot do BSM nezaradil. Pokiaľ žalovaná uviedla, že do BSM patrí aj mikrovlnná rúra, 2 televízory, počítač, satelitný prijímač, parabola a mraznička, žalovaný toto poprel. Pretože žalovaná nepreukázala, že strany si naozaj kúpili mikrovlnnú rúru, 2 televízory, počítač, satelitný prijímač, parabolu a mrazničku, súd tieto veci do BSM nezaradil. Pokiaľ žalovaná uviedla, že do BSM patrí aj krovínorez, vŕtačka, uhlová brúska, záhradný nábytok a 10 litrov destilátu, žalovaná na pojednávaní dňa 21.2.2022 uviedla, že netrvá na ich zaradené do masy BSM. Pokiaľ žalovaná vo vzťahu k janským sklám / správne jenským – poznámka odvolacieho súdu/, uviedla, že išlo o dar jej matky, žalovaná nepreukázala, že jej matka tieto sklá darovala výlučne jej a súd ich preto zaradil do BSM. Súd do BSM nezaradil zariadenie detskej izby dcéry /posteľ, skriňa, komoda, stôl/, posteľ v detskej izbe syna a kufor darovaný dcére, nakoľko už zo samotného opisu týchto vecí je zrejmé, že tieto strany darovali svojim deťom, čím posteľ, skriňa, komoda, stôl, posteľ a kufor stratili charakter vecí patriacich do BSM a stali sa výlučným vlastníctvom detí. Pokiaľ strany v konaní preukazovali, že počas trvania manželstva pracovali, žiada sa zdôrazniť, že všetky tieto ich príjmy dosiahnuté ich prácou patrili do BSM, a teda v žiadnom prípade napr. príjmy žalobcu z Talianska nemožno považovať za tzv. „vnos“ žalobcu. Pokiaľ ide o hodnotu horeuvedených hnuiteľných vecí, skutkové tvrdenia strán ohľadom ich hodnoty boli rozdielne. Pretože žiadna zo strán nenavrholo dokazovanie ohľadom hodnoty týchto vecí, súd vychádzal z toho, že ak žalobca tvrdí, že hodnota napr. vstavanej skrine je 300 eur, a ak žalovaná tvrdí, že hodnota vstavanej skrine je 150 eur, nesporná hodnota vstavanej skrine je z tvrdených súm tá nižšia; totožne súd postupoval aj pri stanovení hodnoty ostatných vecí patriacich do BSM. Vychádzajúc z toho, že hodnota auta H. A. je 9.000 eur a že hodnota zariadenia domácnosti je 890 eur, súd dospel k záveru, že hodnota vecí patriacich do BSM je 9.890 eur, z čoho na žalobcu pripadá 4.945 eur a na žalovanú 4.945 eur. V zmysle § 150 Občianskeho zákonníka od horeuvedených 9 890 eur treba odpočítať prípadné vnosi a pripočítať to, čo sa so spoločného majetku vynaložilo na výlučný majetok jedného z manželov. Pretože v konaní nebolo ani tvrdené a ani preukázané, že by niektorá zo strán použila svoj výlučný majetok na spoločný majetok, súd dospel k záveru, že titulom tzv. vnosu nie je potrebné nič odpočítavať. Pokiaľ ide o vynaloženie prostriedkov zo spoločného majetku na výlučný majetok jedného z manželov, z vykonaného dokazovania vyplýva, že strany si počas manželstva zobrali: dňa 10.5.2005 z F. P. P., M. úver vo výške 400.000 Sk, dňa 16.3.2007 z B. úver vo výške 400.000 Sk, dňa 20.3.2008 z B. úver vo výške 220.000 Sk, dňa 2.12.2010 z B. úver 35.000 eur a dňa 12.3.2011 z K. L. úver vo výške 15.000 eur. Pretože horeuvedené zmluvy podpísali ako dlžníci obaja manželvia (resp. pokiaľ ide o úver v F., strany síce nepredložili úverovú zmluvu, avšak na základe toho, že v roku 2012 tento úver splácal žalobca a v roku 2015 žalovaná, súd dospel k záveru, že aj v tomto prípade išlo o spoločný úver) bankami poskytnuté prostriedky sa stali súčasťou BSM, a ak by teda boli skutočne použité na rekonštrukciu domu, ktorého výlučnou vlastníčkou bola a je žalovaná, išlo by práve o situáciu vynaloženia prostriedkov zo spoločného majetku na výlučný majetok jedného manžela. Pokiaľ však ide o sumu 15.000 eur nadobudnutú manželmi titulom BSM, sám žalobca v žalobe uviedol, že tieto prostriedky boli použité na kúpu H. A., a je teda zrejmé, že predmetných 15.000 eur nebolo použitých na výlučný majetok žalovanej. Z osvedčenia o dedičstve sp.zn. 9D/520/2004 vyplynulo, že žalovaná sa 31.12.2004 zaviazala, že v súvislosti s nadobudnutím domu súp. č. XXX zaplatí ustupujúcej spoludedičke 400.000 Sk, pričom z vyjadrenia žalovanej implicitne vyplýva, že táto jej právna povinnosť splnená bola. Je teda zrejmé, že žalovaná si musela nejakým spôsobom predmetných 400.000 Sk zadovážiť. Pretože v konaní nevyšlo najavo, že by manželvia alebo aspoň jeden z nich mali v rokoch 2005 až 2008 úspory v takejto výške, súd uveril tomu, že skutočne predmetných celkom 400.000 Sk bolo zaplatených z prostriedkov získaných z úverov čerpaných od 10.5.2005 do 20.3.2008 (nakoľko posledných 100.000 Sk malo byť spoludedičke vyplatených najneskôr 31.12.2008). Je teda isté, že zo sumy 1.020.000 Sk získanej na základe úverov a patriacej do BSM bola suma 400.000 Sk, resp. 13.277,57 eur vynaložená na výlučný majetok manželky. Pokiaľ ide o zvyšných 620.000 Sk, v konaní nebolo preukázané, že celá táto suma bola použitá na rekonštrukciu domu patriaceho výlučne žalovanej. Súd však aj bez preukázania tejto skutočnosti dospel k záveru, že na výlučný majetok žalovanej bola využitá ešte aj suma 6.867,57 eur (samotná žalovaná implicitne priznala, že z ďalšieho úveru vo výške 400.000 Sk bola na rekonštrukciu použitá suma 6.867,57 eur s tým, že zvyšných 6.410 eur bolo použitých na kúpu automobilu H. H.) a suma 7.302,66 eur (samotná

žalovaná priznala, že úver č. 066 468 vo výške 220.000 Sk bol určený na rekonštrukciu domu). Pokiaľ ide o úver z B. vo výške 35.000 eur, aj vo vzťahu k tomuto úveru žalovaná priznala, že časť z tejto sumy bola použitá na rekonštrukciu rodinného domu. Žalobca a ani žalovaná však už neuviedli a ani nepreukázali, aká konkrétna časť zo sumy 35.000 eur bola použitá na túto rekonštrukciu, a súd preto túto neznámu sumu nepripočítal k hodnote hnutelných vecí. K nemožnosti vyvodit' presnú výšku súm použitých z tohto nového úveru na splatenie starých úverov sa žiada uviesť aj to, že napr. úver č. XXXXXX bol poskytnutý v marci 2007 a možno teda očakávať, že do dňa 2.12.2010 (deň poskytnutia úveru č. XXXXXX) už bola určitá časť úveru č. XXXXXX splatená. V žiadnom prípade preto nemožno vychádzať z toho, že zo sumy 35.000 eur bolo na splatenie tohto starého úveru použitých 13.277,57 eur. Vzhľadom na horeuvedené je potom hodnota celkového spoločného majetku 37.337,80 eur (hodnota auta 9.000 eur + hodnota zariadenia 890 eur + 13.277,57 eur + 6 867,57 eur + 7 302,66 eur), pričom s prihliadnutím na to, že nie sú dôvody na disparitu, je „základný podiel“ každého manžela je 18 668,90 eur. Pri vyporiadaní BSM však treba vyporiadať aj spoločné dlhy manželov. Z vykonaného dokazovania pritom vyplýva, že k 3.11.2014 mali manželia nesplatené nasledovné spoločné úvery: úver z F. P. P., M., ktorého zostatok bol ku dňu zániku manželstva 2.264,76 eur, úver z B., ktorého zostatok bol ku dňu zániku manželstva 30.610,46 eur, úver z K. L., ktorého zostatok bol ku dňu zániku manželstva 10.689,95 eur. Pretože úver z K. L. bol použitý na kúpu H. A., ktorý pripadol žalobcovi, súd tento dlh prikázal žalobcovi. Pretože úvery z F. a B. boli (minimálne čiastočne) použité na zhodnotenie domu vo výlučnom vlastníctve žalovanej, súd aj tieto úvery prikázal žalovanej. Vzhľadom na horeuvedené preukázané investície a dlhy je potom potrebné zo základného podielu žalovanej 18.668,90 eur odpočítať preukázanú hodnotu investícií 27.447,80 eur (13.277,57 eur + 6.867,57 eur + 7.302,66 eur), pripočítať 16.437,61 eur (t.j. polovica úverov prikázaných žalovanej) a odpočítať 5.344,975 eur (t.j. polovica úveru prikázaného žalobcovi); vyrovnací podiel žalovanej je teda 2 313,735 eur. Od základného podielu žalobcu 18.668,90 eur zasa treba odpočítať 16.437,61 eur (t.j. polovica úverov prikázaných žalovanej) a pripočítať 5.344,975 eur (t.j. polovica úveru prikázaného žalobcovi); vyrovnací podiel žalobcu je teda 7.576,265 eur. Hoci vyrovnací podiel žalobcu je (iba) 7.576,265 eur, tento nadobudne automobil za 9.000 eur, a je teda povinný žalovanej doplatiť 1.423,735 eur. Pokiaľ, žalobca tvrdil, že bol majiteľom sumy 200.000 Sk, ktorú sumu použil ako splátku za rodinný dom zdedený manželkou, žalovaná poprela, že by žalobca mal nejaké vlastné prostriedky. Pretože žalobca následne nepreukázal, že by takéto vlastné prostriedky skutočne mal, súd vychádzal z toho, že v priebehu trvania manželstva žalobca neposkytol svoje výlučné prostriedky za účelom získania výlučného majetku žalovanej. Okrem toho súd poukázal na § 150 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že pri vyporiadaní BSM sa majú o.i. zohľadniť výlučné prostriedky jedného z manželov vynaložené na spoločný majetok. Situáciu vynaloženia údajného výlučného majetku žalobcu na výlučný majetok žalovanej však § 150 neupravuje a aj z tohto dôvodu nie je dôvod, aby súd v konaní o vyporiadaní BSM zaviazal žalovanú na zaplatenie určitej sumy súvisiacej s údajným vynaložením výlučného majetku žalobcu na výlučný majetok žalovanej.

6. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil súd tak, že BSM vyporiadal odlišne od návrhu žalobcu (keď žalobca žiadal od žalovanej výplatok viac ako 13.000 eur, kým súd na poskytnutie výplatku zaviazal práve žalobcu); naproti tomu súdom realizované vyporiadanie je prakticky totožné s návrhom na vyporiadanie, ktorý prezentovala žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe, a preto súd priznal žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

7. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca. K investíciám z BSM do výlučného majetku žalovanej uviedol, že v konaní bol vypracovaný znalecký posudok na účely vyčíslenia hodnoty investícií do domu a k tomuto sa žalovaná na pojednávaní vyjadrila tak, že tento, myslí s znalecký posudok nenamieta. Nie je preto zrejmé, ako súd dospel k svojmu záveru práve opačnému, a to že dokazovanie nepreukázalo výšku skutočne vynaložených súm, ale preukázalo iba výšku tejto sumy zvýšenej v dôsledku rastu cien nehnuteľností. Tento jeho názor je nepreskúmateľný a vyslovený v rozpore s existujúcim dôkazom. Žalobca už vo vyjadrení z 13.12.2017 konštatoval v návrhu na vykonanie znaleckého dokazovania, aké práce ma dome žalovanej boli za trvania manželstva vykonávané a na ich ohodnotenie navrhoval znalecké dokazovanie. Žalovaná nikdy investície do jej nehnuteľnosti zo spoločných prostriedkov nepoprela a nespochybnila. Nariadenie znaleckého dokazovania, vynaloženie finančných prostriedkov žalobcom a následný postup súdu, ktorý ho nezobral do úvahy, a to s odôvodnením, ktoré nemá oporu ani v spisovom materiály ale ani v odôvodnení uznesenia odvolacieho súdu, je postupom nezákonným a nespravodlivým. Žalobca zotrváva na to, že súd pri rozhodovaní mal znalcom zistenú výšku investícií do domu žalovanej, ktorú žalovaná nespochybnila a nepoprela, započítať do výšky vyrovnacieho podielu žalobcu. Pokiaľ ide o hnutelné veci, súd rozhodol o prikázani

hnuteľných vecí žalovanej, kde ich hodnotu určil na sumu 1.940,- eur, ktorá údaje bola medzi účastníkmi nesporná. K tomu žalobca udáva, že spôsob vypradania hnuteľných vecí bol účastníkmi dohodnutý, ako aj hodnota jednotlivých vecí, a to už pri prvom rozhodovaní okresného súdu, pričom tento spôsob vypořádania účastníkov nebol napadnutý ani jedným z nich odvolaním, ani spochybnený vo vyjadrení. Samotná žalovaná sa k cene hnuteľných vecí a rozsahu BSM v rozsahu hnuteľných vecí vyjadrovala až po tom, čo bola súdom výslovne vyzývaná na nahliadnutie do spisu na pulte sudcu s tým, aby sa vyjadrila ...k cenám aké uviedla pôvodne, a či na týchto trvá, pričom súd prstom účastníčke ukazoval položky, ktoré má rozporovať. Tento postup súdu nahrádzajúci advokáta a manipulujúci a navádzajúci účastníka nepovažuje žalobca za zákonný. Žalobca po výzve súdu nenavrhol ďalšie dokazovanie na dokazovanie ceny hnuteľných vecí, keďže zo spisu je nesporné, že táto otázka bola účastníkmi určená dohodou, a preto nariaďovanie znaleckého dokazovania by už ani nebolo kvôli koncentrácii konania ani možné, ale kvôli dohode, ani hospodárne a potrebné. Pokiaľ ide o výpočet doplatku na podiel žalovanej, napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho výpočtu práve z dôvodu nesprávneho vyhodnotenia vnosu finančných prostriedkov z úverov na investície do nehnuteľností vo výlučnom vlastníctve žalovanej, i nesprávne určenej ceny hnuteľných vecí. Súd rovnako svojvoľne a meritórne rozhodol o tom, že pri úvere B. vo výške 35.000,- eur nie je preukázané aká konkrétna časť bola použitá na rekonštrukciu a preto súd túto neznámu sumu nepripočítal k hodnote hnuteľných vecí. O danom úvere bolo už ale rozhodnuté v pôvodnom konaní, v ktorom žalovaná nenamietala tvrdenia žalobcu o tom, že tento úver bol poskytnutý aj použitý na investície do jej rodinného domu. K otázke priznania trov konania žalobca uviedol, že nie je zrejmé, ako súd dospel k určeniu podielu 100% na trovách konania žalovanej voči žalobcovi. V tomto výroku je rozhodnutie súdu absolútne nepreskúmateľné. Nakoniec žalobca uviedol, že má za to, že sudca súdu prvej inštancie konajúci po vrátení vecí odvolacím súdom u žalobcu vzbudil pochybnosti o jeho nestrannosti, pôvodne iba so zreteľom na jeho nie nezaujatý pomer k sporu prezentovaný na pojednávaní, ale neskôr aj pochybnosti ohľadom nezaujatosti k stranám sporu, keďže žalobcovi bol po rozhodnutí viacerými osobami potvrdený jeho blízky vzťah k druhovi žalovanej A. Q. staršiemu, susedovi, s ktorým údaje udržiava sociálne väzby. Tieto informácie žalobca pôvodne nemal, z dôvodu, že pracuje a žije väčšinu roka v zahraničí, resp. na východnom Slovensku. Až po vydaní rozsudku, ktorý nie je možné považovať v žiadnom prípade za spravodlivý, bol známymi z F. upozornený na možnú zaujatosť sudcu. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že z BSM účastníkov konania prikáže do vlastníctva žalobcu osobné motorové vozidlo H. A., do vlastníctva žalovanej vstavanú skriňu v predsieni, manželskú posteľ, skriňu a komodu v spálni, lampu v spálni, lampu v obývačke, koberec v obývačke, televízor v obývačke, sedáciu súpravu, satelitnú skrinku, parabolu, zariadenie kuchyne - kuchynský riad a panvice, sklo, obedovú súpravu, mikrovlnku, chladničku, kuchynský robot, kuchynský stôl a stoličky, rýchlovarnú kanvicu, kožené kreslo, stôl pod počítač, skrinkový nábytok, ratanové kreslo, stolík, počítač, vysávač, rohože na toalete, zrkadlo v kúpeľni, rohože v kúpeľni, pračku, zariadenie detskej izby pre dcéru pozostávajúce z postele, skrine, komody a stola, zariadenie detskej izby syna, záclony v rodinnom dome, záhradný nábytok, všetko v hodnote 2 512,- eur, žalobcovi prikáže na úhradu spoločný dlh vo výške 10.689,95 eur vyplývajúci zo Zmluvy o bezúčelovom splátkovom úvere č. 9911001060 uzatvorenej s veriteľom K. L., M. so sídlom C. G. X, XXX XX L. X, IČO XX XXX XXX, žalovanej prikáže na úhradu spoločný dlh vo výške 30.610,46 eur vyplývajúci zo Zmluvy o poskytnutí úveru reg. č. XXXXXX uzatvorenej s veriteľom B. N. L., M. so sídlom O. XX, XXX XX L., IČO XX XXX XXX ako aj spoločný dlh vo výške 2.264,76 eur vyplývajúci zo zmluvy o poskytnutí medziúveru a stavebného úveru č. 0783380 7 07 uzatvorenej s veriteľom F. P. P., M. so sídlom L. XX, XXX XX L., IČO XX XXX XXX a žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 42.091,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

8. K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadrila žalovaná. K investíciám do rodinného domu v jej výlučnom vlastníctve uviedla, že znalecký posudok súdom ustanovenej znalkyne S. G. nie je možné brať do úvahy, pretože bol vypracovaný v roku 2021 a ceny nehnuteľností sa rokmi zmenili. Žalobca v roku síce 2017 žiadal o vykonanie znaleckého posudku, no už vtedy mu bolo súdom vysvetlené, že toto nebude brané do úvahy, nakoľko to nepovedie k vyčísleniu investícií, žalobca však na súdnoznaleckom posudku trval, čo mu bolo umožnené. Odvolací súd konštatoval, že je nutná existencia tvrdení žalobcu, ktoré by mohli byť overené znaleckým posudkom. Znalecký posudok však tieto tvrdenia nedokázal, nakoľko nie je možné určiť cenu nehnuteľností spätne a zároveň žalobca nepredložil žiadne iné dôkazy o investíciách. Pokiaľ ide o vypořádavané hnuteľné veci, súd rozhodol o prikázaní vecí žalovanej a určil sumu 1.940 eur. Je nesporné, že súd tak rozhodol po tom, čo do ceny nehnuteľností nezarátal hnuteľné

veci, ktoré nepatria do BSM / nábytok dcéry, kufor../. Ak sudca žalovanej ukazoval na pojednávaní jednotlivé položky – hnuiteľné veci, bolo tomu preto, že pojednávania sa žalovaná zúčastnila krátko po operácii pravej ruky a nedarilo sa jej položky v spise nájsť. Nijako ju však nenavádzal na to, aby hodnotu hnuiteľných vecí rozporovala. Samotný výpočet vyrovnacieho podielu súdom je podľa žalovanej tiež správny a rovnako aj rozhodnutie o náhrade trov konania. Súdne rozhodnutie je bližšie k tomu, čo navrhovala ona. Pokiaľ ide o žalobcom namietanú zaujatosť zákonného sudcu súdu prvej inštancie, žalovaná, ani nikto z jej rodiny, priateľov a známych ho osobne nepozná. Záverom poukázal na to, že rodinný dom, do ktorého smerovali investície z BSM nikdy nebol v spoluvlastníctve žalobcu, aj keď v ňom ako rodina žili počas celej doby manželstva. Predmetom vyporiadania boli len investície do rekonštrukcie domu, pričom jej ako žalovanej pripadol podľa rozhodnutia súdu celý zostatok úveru z B. vo výške 30.610,46 eur, ktoré boli použité na rekonštrukciu nehnuteľnosti. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

9. K vyjadreniu žalovanej sa vyjadril žalobca. Poukázal na to, že je tu daný aj ďalší odvolací dôvod, keď prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku porušil jeden z princípov civilného procesu, konkrétne princíp zákazu reformatio in peius, a teda zákaz zmeny k horšiemu, ktorý vyplýva z § 16 ods. 3 CSP. V danej veci v pôvodnom rozhodnutí súd prvej inštancie popri rozdelení hnuiteľných vecí medzi strany sporu a prikázaní jednotlivých spoločných dlhov na úhradu strán sporu tak, že žalovanú zaviazal, aby vyplatila žalobcovi na vyrovanie jeho podielu 10.028 eur. Po zrušení rozsudku odvolacím súdom, na odvolanie žalobcu, súd prvej inštancie rozsudkom, ktorý je preskúmaný v tomto odvolacom konaní, opäť viac menej rovnako rozdelil hnuiteľné veci medzi strany sporu a prikázal jednotlivé spoločné dlhy na úhradu strán sporu, ale žalovanú zaviazal, aby vyplatila žalobcovi na vyrovanie jeho podielu len sumu 1.423,74 eur. Nové rozhodnutie je tak nepriaznivejšie a v neprospech osoby, ktorá opravný prostriedok uplatnila – žalobcu, čím došlo k porušeniu zákona. Čo sa týka samotného vyjadrenia žalovanej, žalobca uviedol, že v konaní podaný znalecký posudok oceňoval investície do domu a nie aktuálnu všeobecnú hodnotu nehnuteľnosti. Žalovaná sama vlastný posudok nepredložila a tak aj jej iba prípadné popretie skutočnosti bez predloženia vlastného dôkazu, nie je možné považovať za účinné popretie skutkových tvrdení žalobcu. Znova poukazujeme aj na to, že žalovaná neumožnila v priebehu konania vykonanie znaleckého posudku na náklady žalobcu a neumožnila mu ani vstup do domu ani na účel samotnej ohliadky v rámci vykonávaného znaleckého dokazovania nariadeného súdom. K otázke priebehu pojednávania pri prejednávaní hnuiteľných vecí, žalovaná skutočnosť, že bola súdom priamo upozorňovaná na konkrétne položky – potvrdila. K otázke financovania investícií do nehnuteľnosti žalobca zotrváva na tom, že tieto boli zabezpečené jednak z úverov, splátky ktorých boli splácané z jeho mzdy, ako aj priamo z jeho zárobkov v zahraničí. Žalovaná pracoval iba krátkodobu na dohodu o pracovnej činnosti za symbolickú mzdu a inak skutočne bola iba v domácnosti a starala sa o deti. Žalovaná nakoniec nepoprela ani skutočnosť, že zákonný sudca mohol byť vo veci určitým spôsobom zaujatý.

10. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP v rozsahu a z dôvodov odvolania žalobcu a po vykonaní odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť, a to z nasledovných dôvodov:

11. Odvolacie námietky žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie možno v podstate zhrnúť do 4 bodov. Žalobca namietal, že súd prvej inštancie pri vyporiadaní BSM strán sporu neprihliadal na vyčíslenie hodnoty investícií z BSM do výlučného nehnuteľného majetku žalovanej, na vyčíslenie ktorých bol v spore podaný aj znalecký posudok. Ďalej namietal, že pri vyporiadaní BSM strán sporu súd prvej inštancie pri určení rozsahu a cien hnuiteľných vecí patriacich do BSM vychádzal z tvrdení žalovanej, ktorá rozporovala predtým nesporné skutočnosti a to na základe pokynov samotného sudcu súdu prvej inštancie, ktorý vec prejednával a rozhodol. Tiež podľa žalobcu súd prvej inštancie nesprávne pri vyporiadaní BSM strán sporu svojvoľne a meritórne rozhodol o tom, že pri úvere B. vo výške 35.000 eur nie je preukázané aká konkrétna časť bola použitá na rekonštrukciu a preto súd túto neznámu sumu nepripočítal k hodnote hnuiteľných vecí. Nakoniec žalobca uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. c) CSP, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca, keď sudca súdu prvej inštancie, ktorý vec prejednával a rozhodol vzbudil svojím postupom v konaní u žalobcu pochybnosti o svojej nestrannosti a potom, po rozhodnutí vo veci, bol žalobcovi po rozhodnutí viacerými osobami potvrdený jeho blízky vzťah k druhovi žalovanej A. Q. staršiemu, susedovi, s ktorým údajne udržiava sociálne väzby.

12. Odvolací súd svoj prieskum v predmetnej veci zamerlal v prvom rade na poslednú z uvedených odvolacích námietok žalobcu, teda že vo veci rozhodol vylúčený sudca.

13. Integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces /čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd/ je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný sudca. Podľa § 49 ods. 1 CSP sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti. V zmysle § 49 ods. 3 CSP však dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti.

14. Z ustanovenia § 49 ods. 1 CSP teda vyplýva, že sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na ich pomer k sporu, k stranám sporu, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o ich nezaujatosti, resp. nestrannosti. Nestrannosť sa definuje spravidla ako neprítomnosť predsudku /zaujatosti/ a straníckosti /nadšania určitej procesnej strane/. Obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnom spore bolo výsledkom konania nestranného súdu. Súd musí každý spor prejsť a rozhodnúť tak, aby voči stranám sporu postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadšal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutia v spore. Európsky súd pre ľudské práva /ďalej len „ESLP“/ pri riešení otázky nestrannosti sudcu vychádza z toho, že okrem nezávislosti sudcu je potrebné brať zreteľ aj na ďalšie aspekty subjektívneho a objektívneho charakteru. Tieto aspekty nestrannosti rozlíšil aj pri svojom rozhodovaní /pozri napríklad Piersack proti Belgicku/. Subjektívna stránka nestrannosti sudcu sa týka jeho osobných prejavov vo vzťahu ku konkrétnemu sporu a k jeho stranám, prípadne k ich zástupcom, či osobám zúčastneným na konaní. Pri subjektívnej nestrannosti sa vychádza z prezumpcie nestrannosti, až kým nie je preukázaný opak. Na preukázanie nedostatku subjektívnej nestrannosti vyžaduje judikatúra ESLP dôkaz o skutočnej zaujatosti /pozri napríklad Hauschildt proti Dánsku/. Rozhodujúce nie je však /subjektívne/ stanovisko sudcu, ale existencia objektívnych skutočností, so zreteľom na ktoré môžu vznikať pochybnosti o nestrannosti sudcu. Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Práve tu sa uplatňuje teória zdania nezaujatosti /téma, že spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná („Justice must not only be done, it must also be seen to be done“). Nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť /Delcourt proti Belgicku/. Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k sporu a jeho stranám. Posúdenie nestrannosti sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti, resp. necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o zaujatosti, resp. nezaujatosti zákonného sudcu je to, či obava je objektívne oprávnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že prezrádzajú nedostatok nestrannosti súdu, teda či je tu relevantná obava z nedostatku nezaujatosti. Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach.

15. Z uvedenej judikatúry ESLP ale aj rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky možno vyvodit', že subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa musí podriaďiť prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Za objektívne však nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne neexistujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k sporu alebo jeho stranám disponuje. Aj pri zohľadnení teórie zdania môže byť sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať nezávisle a nestranne.

16. Pokiaľ ide o žalobcom namietanú zaujatosť zákonného sudcu súdu prvej inštancie A. T. D., ktorý vo veci rozhodol, žalobca odôvodňuje svoju námietku v prvom rade skutočnosťami - procesným postupom sudcu v konaní, ktoré podľa § 49 ods. 3 CSP nemôžu byť dôvodom na vylúčenie sudcu. Čo sa týka ďalších tvrdení žalobcu odôvodňujúcich vylúčenie menovaného sudcu súdu prvej inštancie /blízky vzťah k druhovi žalovanej A. Q. staršiemu, susedovi, s ktorým údajne udržiava sociálne väzby/, žalobca svoje tvrdenie nedoložil žiadnym dôkazom, čo je v rozpore s § 52 ods. 2 CSP, ktorý stanovuje, že v námietke zaujatosti musia byť okrem iného uvedené aj dôkazy na preukázanie tvrdení o dôvodoch vylúčenia sudcu. Je nepochybné, že ak má žalobca vedomosť o tvrdených skutočnostiach od „viacerých osôb“,

mohol k svojej námietke pripojiť napríklad ich písomné vyhlásenia o týchto skutočnostiach, prípadne minimálne tieto osoby označiť a navrhnúť ich vypočutie. Nič z toho žalobca neurobil a svoje tvrdenia nedoložil ani iným dôkazom. Samotný zákonný sudca súdu prvej inštancie, A. T. D., potom v súvislosti s námietkou žalobcu písomne do spisu uviedol, že sa vo veci necíti byť zaujatý, nepozná strany sporu ani ich zástupcov a s pánom A. Q. neudržiava žiadne sociálne väzby a dokonca ani netuší kto to je.

17. Na základe uvedeného tak nemožno podľa odvolacieho súdu nijako dospieť k záveru o existencii okolností vzbudzujúcich pochybnosť o nezaujatosti zákonného sudcu A. T. D., ktorý na súde prvej inštancie rozhodol v danej veci.

18. Po vylúčení dôvodnosti odvolacej námietky žalobcu, že vo veci rozhodol vylúčený sudca, zameral odvolací súd svoju prieskumnú činnosť na ďalšie odvolacie námietky žalobcu.

19. Pokiaľ ide o investície prostriedkov BSM strán sporu do výlučného majetku žalovanej, v zmysle § 150 Občianskeho zákonníka pri vyporiadaní BSM je každý z manželov povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ako už odvolací súd uviedol vo svojom predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí v tomto spore /uznesenie č. k. 5Co/89/2019-264 zo dňa 27. mája 2020/ manžel/strana sporu, ktorá pri vyporiadaní BSM požaduje, aby v súlade s § 150 Občianskeho zákonníka druhý z manželov nahradil, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok, má v prvom rade povinnosť tvrdenia rozhodujúcich skutočností /§ 150 CSP/, teda musí uviesť v čom investície zo spoločného majetku manželov do výlučného majetku druhého manžela spočívali / v prípade investícií- rekonštrukcie nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve druhého manžela musí uviesť aké práce, kedy a kým boli vykonané, za akú odplatu, aké veci boli pri rekonštrukcii použité, kedy, za aké ceny boli nadobudnuté a podobne/. Ide teda v prvom rade o otázku skutkovú, kedy zohľadnenie investícií zo spoločného majetku do výlučného majetku jedného z manželov pri vyporiadaní BSM vyžaduje, aby manžel, ktorý sa tohto zohľadnenia domáha uviedol rozhodujúce skutkové tvrdenia o investícii a tieto aj preukázal. V prípade, že tento manžel je z nejakého dôvodu v dôkaznej núdzi ohľadne preukázania ceny prác a vecí, ktoré ako investícia boli použité na výlučný majetok druhého manžela, môže za účelom ich preukázania navrhnúť vykonanie znaleckého dokazovania. Takéto znalecké dokazovanie na ohodnotenie investícií zo spoločného majetku do výlučného majetku druhého manžela možno ale vykonať len v tom prípade, že sú tu tvrdené rozhodujúce skutočnosti o investíciách zo spoločného majetku na výlučný majetok jedného z manželov.

20. V danej veci žalobca svoju povinnosť tvrdenia, ktoré by mohlo byť nasledované znaleckým dokazovaním ohľadne ocenenia investícií z BSM do výlučného majetku žalovanej nesplnil /o žalobcom tvrdených investíciách, ktoré boli vzaté súdom prvej inštancie pri vyporiadaní BSM do úvahy napriek nedostatočným rozhodujúcim skutkovým tvrdeniam žalobcu vid'. nižšie/. Nebol preto žiadna dôvod, aby konajúci súd vykonal vo veci znalecké dokazovanie na zistenie hodnoty investícií zo spoločného majetku strán sporu do výlučného majetku žalovanej. Napriek tejto skutočnosti súd prvej inštancie / tu sa žiada poznamenať, že iným zákonným sudcom ako bol ten, ktorý nakoniec vo veci rozhodol – poznámka odvolacieho súdu/ na návrh žalobcu nariadil v spore znalecké dokazovanie a bol podaný znalecký posudok č. XXX/XXXX súdnej znalkyne S. M. G.. Tento znalecký posudok a jeho závery však súd prvej inštancie správne nevzal pri svojom rozhodovaní do úvahy, pretože ním nebola preukázaná výška skutočne vynaložených investícií z BSM do výlučného majetku žalovanej /a ani nemohla, keď znaleckému dokazovaniu nepredchádzali rozhodujúce skutkové tvrdenia žalobcu o investícii-poznámka odvolacieho súdu/ ale len rozdiel medzi všeobecnou hodnotou rodinného domu žalovanej v súčasnosti /určená podľa východiskovej a technickej hodnoty s využitím koeficientu polohovej diferenciácie/ a všeobecnou hodnotou rodinného domu žalovanej pred rekonštrukciou / určená podľa východiskovej a technickej hodnoty s využitím koeficientu polohovej diferenciácie/. Aj podľa názoru odvolacieho súdu je z uvedených dôvodov podaný znalecký posudok pre rozhodnutie o vyporiadaní BSM strán sporu nepoužiteľný a súd prvej inštancie preto správne k nemu pri svojom rozhodovaní neprihliadal.

21. V priebehu sporu potom žalobca označil spoločné bankové úvery strán sporu, z ktorých mali byť peňažné prostriedky investované do výlučného nehnuteľného majetku žalovanej, a súd prvej inštancie tieto tvrdenia vzal pri vyporiadaní do úvahy a investície zohľadnil tam, kde žalovaná takúto investíciu zo spoločných prostriedkov do svojho výlučného majetku potvrdila /to sa týka spoločných bankových úverov z F. P. P., M.. úver vo výške 400.000 Sk, z B. vo výške 400.000 Sk a 220.000 Sk a K. L. vo výške 15.000 eur, z ktorých strany sporu podľa zhodných tvrdení investovali do výlučného majetku

žalovanej 400.000 Sk/13.277,57 eur ako výplatu žalovanej jej ustupujúcej spoludedičke v dedičskom konaní a sumy 6.410 eur a 7.302,66 eur boli použité na rekonštrukciu nehnuteľnosti žalovanej/. V týchto prípadoch súd prvej inštancie vychádzal z nerozporovaných, resp. zhodných tvrdení strán sporu, a táto skutočnosť od žalobcu nevyžadovala v plnej miere naplnenie povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti ohľadne investícií zo spoločného majetku na výlučný majetok žalovanej. Pokiaľ ale ide o ostatné žalobcom tvrdené investície zo spoločného majetku na výlučný majetok žalovanej, konkrétne z peňažných prostriedkov spoločného úveru z B. vo výške 35.000 eur, tu pri nedostatočných zhodných tvrdeniach strán sporu absentovali základné rozhodujúce skutkové tvrdenia žalobcu o investícií z BSM /aká suma spoločných peňažných prostriedkov bola použitá, na nákup akých vecí, materiálu, prípadne zaplata akých prác a služieb, v akom období a podobne/ ako aj dôkazy na ich preukázanie. Žalovaná síce priznala, že časť z peňažných prostriedkov uvedeného spoločného úveru bola použitá na rekonštrukciu jej rodinného domu, ale ani ona, ani žalobca neuviedli aká konkrétna časť týchto peňažných prostriedkov to bola /tu konajúci súd dospel aj k záveru, ktorý žalobca v odvolaní nerozporuje, že minimálne 13.277,57 eur z uvedeného spoločného úveru bolo použitých na splatenie predchádzajúceho spoločného úveru/. Konajúci súd si tak sám nemohol vytvoriť skutkový záver o výške tejto investície z BSM a následne ju pri vyporiadaní BSM zohľadniť. Aj v tomto hodnotí preto odvolací súd postup súdu prvej inštancie pri vyporiadaní BSM strán sporu ako správny.

22. Nakoniec pokiaľ ide o námietku žalobcu ohľadne hnutelných vecí patriacich do vyporiadavaného BSM strán sporu, odvolací súd nezistil žiadne pochybenie súdu prvej inštancie pri stanovení rozsahu hnutelných vecí a ich cien. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že medzi stranami boli od počiatku /od vyjadrenia žalovanej k žalobe žalobcu/ rozpory v tom, aké hnutelné veci patria do BSM a aké sú ich hodnoty. Zo žiadneho písomného úkonu, či prednesu strán sporu nie je možné zistiť, že by sa strany sporu zhodli v plnej miere na tom, aké veci patria do BSM a aké sú ich hodnoty. Aj na ostatnom pojednávaní súdu prvej inštancie /21.02.2022/ bola medzi stranami sporu nezhoda tak v rozsahu hnutelných vecí patriacich do BSM ako aj v ich hodnotách, a toto konštatoval ako sporné aj súd prvej inštancie priamo na pojednávaní. Z obsahu zápisnice ani zo zvukového záznamu pritom podľa odvolacieho súdu nevyplýva, že by žalovaná rozporoval rozsah hnutelných vecí a ich hodnotu podľa nejakých pokynov zákonného sudcu súdu prvej inštancie. Podľa odvolacieho súdu za tohto stavu súd prvej inštancie správne postupoval, keď do vyporiadania BSM zahrnul tie hnutelné veci, na ktorých bola zhoda medzi stranami sporu, že patria do BSM a v hodnote, ktorá nebola medzi stranami sporná /ak žalobca tvrdil, že hnutelná vec má hodnotu 100 eur a žalovaná, že 50 eur, je podľa odvolacieho súdu medzi stranami nesporné, že hodnota hnutelnej veci je aspoň 50 eur a ak tvrdenia žalobcu o vyššej hodnote neboli v spore nijako preukázané, možno vychádzať pri vyporiadaní BSM z nerozporovanej, resp. zhodne tvrdenej výšky hodnoty 50 eur tejto hnutelnej veci/.

23. Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd nezistil dôvodnosť žiadnej odvolacej námietky, ktoré žalobca v odvolaní uplatnil. Napriek uvedenému, nemohol odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť, keď zistil, že ním bola porušená zásada zákazu reformatio in peius /zákazu zmeny k horšiemu/.

24. Podľa čl. 16 ods. 3 CSP v konaní o opravnom prostriedku a v ďalšom konaní nemôže byť rozhodnuté nepriaznivejšie pre stranu, ktorá opravný prostriedok uplatnila.

25. V uvedenom článku Civilného sporového poriadku je vyjadrená zásada zákazu reformatio in peius /zákazu zmeny k horšiemu/, ktorá sa prejavuje v tom, že strana, ktorá v spore využije právo opravného prostriedku nemôže mať v dôsledku rozhodnutia o tomto prostriedku a ani v ďalšom konaní, ktoré prípadne po ňom nasleduje horšie postavenie, než aké jej priznávalo opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie. Inak povedané odvolací súd nemôže zmeniť prvoinštančné rozhodnutie na ťarchu strany, ktorá podala proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie opravný prostriedok a ani prípadné ďalšie rozhodnutie súdu prvej inštancie nemôže pre odvolateľa vyznieť horšie ako v poradí prvé rozhodnutie, proti ktorému sa odvolal. Uvedená zásada platí za situácie, kedy právo na opravný prostriedok využije len jedna strana sporu. V prípade, že opravný prostriedok podajú obe strany sporu, môže odvolacie rozhodnutie, prípadne ďalšie rozhodnutie súdu prvej inštancie vyznieť v neprospech niektorej zo strán, pretože to bude dôsledok procesného konania – podania opravného prostriedku protistrany, nie vlastného procesného konania strany.

26. Podľa odvolacieho súdu na zachovanie tejto zásady v odvolacom konaní, ale aj v konaní súdu prvej inštancie, ktoré prípadne po odvolacom konaní nasleduje /v prípade, že na odvolanie jednej strany sporu odvolací súd sám vo veci nerozhodne ale rozsudok prvoinštančného súdu zruší a vec vráti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie/ musí odvolací súd prihliadnuť sám, aj bez výslovného upozornenia, či námietky strany sporu. Zásadu zákazu reformatio in peius možno zaradiť na roveň procesných podmienok, na vady ktorých odvolací súd prihliada aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené /§ 380 ods. 2 CSP/, pretože vyplýva z dispozičného princípu, ktorý civilný spor ovláda /konanie začína len na základe žaloby a žalobou je súd pri svojom rozhodovaní viazaný – podmienka konania/ a je derivátom princípu legitímnych očakávaní.

27. Odvolací súd preto skúmal zachovanie uvedenej zásady zákazu reformatio in peius v tomto spore a porovnal v poradí prvý v tomto spore rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 5C/29/2017-243 zo dňa 22. marca 2019 /zrušený na odvolanie žalobcu uznesením tunajšieho odvolacieho súdu uznesenie č.k. 5Co/89/2019-264 zo dňa 27. mája 2020/ a nasledujúci, v tomto odvolacom konaní preskúmaný, rozsudok súdu prvej inštancie Bystrica č.k. 5C/29/2017-386 zo dňa 23. marca 2022, a to z pohľadu postavenia žalobcu, ktorý jediný využil právo opravného prostriedku voči prvému z uvedených rozsudkov súdu prvej inštancie a ktorého postavenie sa tak nemohlo zmeniť k horšiemu ani ďalším, tu preskúmaným, rozsudkom súdu prvej inštancie. Z porovnania oboch rozsudkov súdu prvej inštancie je na prvý pohľad zrejmé, že postavenie žalobcu sa zmenilo k horšiemu, keď podľa prvého rozsudku súdu prvej inštancie mu žalovaná mala zaplatiť na vyrovnanie jeho podielu na vyporiadavanom BSM sumu 10.028 eur a podľa druhého, nasledujúceho rozsudku súdu prvej inštancie má naopak on zaplatiť žalovanej na vyrovnanie je podielu na vyporiadavanom BSM sumu 1.423,74 eur. Vyporiadania BSM je však nutné chápať komplexne, vo všetkých jeho súvislostiach, a preto sa odvolací súd nesústredil len na sumu vyporiadavacieho podielu ale skúmal zmenu postavenia žalobcu aj vo vzťahu k žalovanej a k zmene jej postavenia. Nemožno žalobcovi priznať len vyrovnací podiel podľa prvého rozsudku súdu prvej inštancie, ak sa novým postavením zhoršilo aj postavenie žalovanej pri vyporiadaní, čo sa tu stalo, keď podľa prvého rozsudku súdu prvej inštancie nadobúdala žalovaná pri vyporiadaní hnutelné veci v celkovej hodnote 2.512 eur a podľa druhého rozsudku súdu prvej inštancie len hnutelné veci v hodnote 890 eur. ďalšia zmena v postavení žalovanej nastala aj v oblasti úver, ktoré jej boli prikázané na úhradu ako dlhy. V poradí prvým rozsudkom súdu prvej inštancie bol žalovanej prikázaný na úhradu dlh voči F. P. P., M. v sume 1.812,93 eur a v poradí druhým rozsudkom súdu prvej inštancie rovnaký dlh ale už vo výške 2.264,76 eur /rozdiel v o výške dlhu vyplynul z vykonaného dokazovania a nebol dôsledkom konania, resp. správania sa niektorej strany – napríklad prirastanie úrokov z omeškania alebo zmluvný pokút za nesplácanie úveru a podobne/. Porovnajúc rozsudkami súdu prvej inštancie zmenené uvedené postavenie žalobcu z hľadiska vyporiadavacieho podielu ale aj vo vzájomnej interakcii s postavením žalovanej pri vyporiadaní BSM, dospel odvolací súd k záveru, že žalobcovi sa musí na vyrovnacom podiele dostať suma určená prvým rozsudkom súdu prvej inštancie 10.028 eur po odpočítaní vyčísleného zhoršenia postavenia žalovanej pri vyporiadaní BSM /novým rozsudkom súdu prvej inštancie si oproti prvému rozsudku pohoršila žalovaná o 2.073,83 eur /nižšia hodnota hnutelných vecí o 1.622 eur + vyššia hodnota dlhu prikázaného na úhradu 451,83 eur/, ktoré zhoršenie postavenia žalovanej predstavuje v komplexe vyporiadania BSM zasa zlepšenie postavenia žalobcu. Žalobcovi sa teda, pri zachovaní ostatného vyporiadania BSM, musí na výplatu vyporiadacieho podielu dostať od žalovanej suma 7.954,17 eur /suma vyporiadacieho podielu žalobcu z prvého rozsudku 10.028 eur – hodnota zhoršenia postavenia žalovanej v druhom rozsudku, čo je vlastne zlepšenie postavenia žalobcu 2.073,83 eur/.

28. Na základe uvedených záverov odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že vyporiadal BSM účastníkov rovnakým spôsobom ako to v napadnutom rozsudku urobil správne súd prvej inštancie, s výnimkou vyporiadacieho podielu, ktorý uložil zaplatiť žalovanej žalobcovi a to vo výške 7.954,17 eur, ktorá suma vyporiadacieho podielu predstavuje, s prihliadnutím na ostatné vyporiadanie, nezhoršené postavenie žalobcu pri vyporiadaní BSM v zmysle prvého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý bol zrušený len na odvolanie samotného žalobcu.

29. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP. Keďže odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, rozhodol sám aj o náhrade trov celého konania. V konaní nemožno podľa odvolacieho súdu považovať za plne procesne úspešnú ani jednu stranu sporu. Vyporiadanie BSM ako bolo vykonané súdom nezodpovedá ani žalobnému návrhu žalobcu ani tomu ako žiadala vyporiadať BSM žalovaná. Vo vzťahu k žalobcovi

sa líši v sume konečnej výplaty na vyrovnanie jeho podielu na BSM, ako aj v investíciách z BSM, či hnutelných veciach, ktoré súd bral pri vypořiadaní do úvahy. Vo vzťahu k žalovanej je tu tiež iné vypořiadanie ako navrhovala /napríklad žiadala úver v B. 35.000 eur splácať spoločne oboma stranami a ona by zaplatila žalobcovi na vyrovnanie 13.000,- eur a súd len jej pri vypořiadaní prikázal na úhradu dlh v B. 30.610, 46 eur a uložil jej povinnosť výplatku žalobcovi 7.954,17 eur/. Za tohto stavu sa javí odvolaciemu súdu ako nanajvyš spravodlivé, aby si každá zo strán sama znášala trovy zaplatené v tomto konaní. Preto odvolací súd zohľadniac úspech, resp. neúspech oboch strán v spore podľa § 255 ods. 2 CSP rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa /§ 419 CSP/ v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy /§ 427 ods. 1 CSP/.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom /§ 429 ods. 1 CSP/.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha /dovolací návrh/ /§ 428 CSP/.